

Burmilla

Hledáte-li kočku, ve které se snoubí společenská, hravost, komunikativnost, přátelskost, něha a inteligence, volte burmillu. Je to inteligentní společnice, kamarádka na dobré i špatné časy, kočka pro moderní rodinu. Z vlastní zkušenosti mohu říci, že se rozhodně nejedná o "roztomilou dekoraci" do bytu, jak působí svým temperamentem některá jiná plemena.

Romantický vznik plemene a jeho název

Burmilly se mohou pyšit romantickým příběhem o svém vzniku. Zcela první burmilly vznikly v domě baronky Mirandy Bickford-Smithové v Londýně v roce 1981, která se věnovala chovu barmských koček. Její chovatelská stanice se jmenovala Aztahazy. Barmskou lilovou kočičku Bambino lilac Farberge baronka oddělila od ostatních koček do jiné místnosti, kde měla být v brzké budoucnosti nakryta barmským kocourem. Pomocnice, která dům baronky uklízela, otevřela nic netušíc dveře, za kterými toužebně brečel kocour perské činčily Jemarie Sanquist. Ze spojení, ke kterému došlo, se narodila čtyři krásná stříbrná koťátka, první burmilly. Baronka jako zkušená chovatelka poznala, že se jedná o výjimečné spojení, ze kterého vznikla krátkosrstá koťátka barmského vzhledu s barvou srsti a tvarem oka perských činčil.

Název plemene burmilla je zcela logicky odvozen od názvů plemen, ze kterých vznik-

la. Jedná se o barmskou kočku (anglicky Burmese) a perskou činčilu (angl. Chinchilla), tedy **BURM**ese **chinch**ILLA.

Již v roce 1984 byl založen „Burmilla Cat Club“ a plemeno bylo v roce 1989 uznáno GCCF a v roce 1995 FIFE.

Vývoj plemene

Od náhodného skřížení perské činčily a barmské kočky byla cesta k uznání plemene poměrně dlouhá. U tohoto plemene se podařilo předcházet chybám typickým pro šlechtění nových plemen. Od samotného počátku, tedy náhody vzniku nového plemene, byl totiž předními genetiky vytvořen chovatelský plán. Protože k vyšlechtění burmill byla zapotřebí i příbuzenská plemenitba, vše probíhalo pod přísným dohledem odborníků tak, aby nedocházelo ke genetickým vadám budoucích koťat.

Jak již víme, k náhodnému skřížení došlo v kolébce chovatelství ve Velké Británii. První Evropskou chovatelkou se pak stala dánská chovatelka Birget Nehammerová, která

z Británie dovezla první chovná zvířata. Postupně se burmilly začaly šířit jižněji do Evropy, Austrálie i Ameriky.

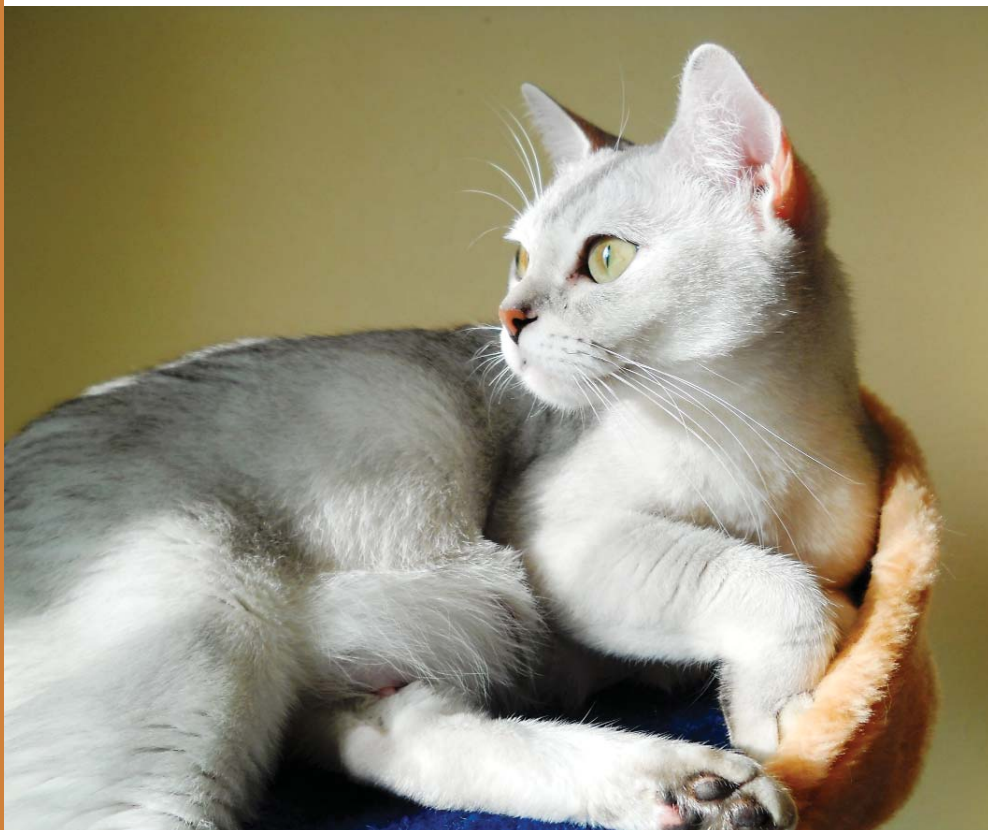
Do Čech přivezla první burmilly chovatelka Jelena Vencílková z Úžic u Kralup nad Vltavou v roce 2001. Přímo z Dánska od chovatelky Birget Nehammerové si dovezla kočku Thamakan Silver Effie a od chovatele Benta Aggersbola zase kocourka Herbieho. Obě kočky byly výstavně úspěšné, avšak Herbie se rozhodl, že s Effie rodinu nezaloží. Na vývoji plemene v Česku se také významně podílel Ing. José Panamá, který v té době přivezl již dospělého krémového stříbrně stínovaného kocoura Bellabony Fleetwood Mac z chovatelské stanice Bellabonny ze Španělské Mallorcy. Časem do české chovatelské základny přibyla i kočka AJ LilithDee z Holandska. Společně se jim pak podařilo vytvořit několik chovných linií.

Perská činčila versus barmská kočka, jaká je vlastně burmilla?

Pod pojmem perská činčila si může laik představit leccos, ne vždy pouze kočku. Perská činčila je perská kočka s činčilovitým zbarvením srsti, tedy stříbrným, černo-stříbrným. Poprvé byla vystavována v londýnském Crystal Palace v roce 1894. Za poslední rok můžete na výstavách v Česku pozorovat její rostoucí oblíbenost.

Jsou to dlouhosrsté kočky s masivní hlavou, velkýma kulatýma očima, plochým nosem a vypouklým čelem. Mají na pohled velké tělo s krátkými a silnými končetinami. Jsou však drobnější a lehčí než perské kočky. Obecně by měly splňovat standard perských koček. Povahově jsou perské činčily temperamentnější než jiné perské kočky, mají mírnou povahu, jsou přítulné, klidné, nekonfliktní a čistotné. Náročnější jsou na denní údržbu srsti.

Barmy jsou jedno z přírodních plemen. Pochází, jak také jinak, z Barmy. Jsou považovány za chrámové kočky, protože již od 15. století dělaly a doposud dělají společnost mnichům v buddhistických kláštorech. Thajský název „supalak“ znamená nosící štěstí. Tato vlastnost je jim doposud připisována. První barmskou kočku přivezl do Ameriky lékař dr. Thompson v roce 1930. Barmské koč-

IC. Arabella Rare Diamond, Cz - burmilla černá stříbrně stínovaná.

ky byly původně pouze v hnědé barvě, zakřížením siamských koček pak bylo vyšlechtěno dalších devět barevných variet. Povahově jsou barmské kočky upovídané, jsou velmi vázané na člověka a se svým majitelem si vybudují silné pouto. Jsou rády všude, kde se něco děje. Mají rády dostatečnou pozornost a nemají rády samotu. Na každé výstavě v Česku se s barmskými kočkami vždy setkáte.

Povaha burmill

Burmilla je krátkosrstá, především společenská kočka. V časopise Planeta zvířat (leden 2009) vyšel článek o burmillách s názvem Burmilla – kočka pro moderní rodinu. Toto zařazení se zdá být nejtrefnějším. Domnívám se, že pokud si shrneme požadavky běžné rodiny na zvířecího miláčka, burmilla je dokonale splňuje. **Je to krátkosrstá kočka s podstatou nenáročná na údržbu. Z perských čincil získaly burmilly něžnou, mírnou povahu, přítulnost i nekonfliktnost. Z barmských koček získaly svůj základní rys, a to společenskou povahu, dále pak vztah k lidem, k hrám a objevování.** Burmilly stejně tak jako barmy nemají rády samotu a jestliže jim nemůžete věnovat dostatek času k společným hrám, kouzlo této kočky bude rázem pryč. Pokud se nebudete moci své burmillce věnovat, pořídte si hned dvě, nejlépe ze stejného vrhu. Kočky se tak budou znát a přechod do nového domova ve dvou lépe zvládnou. Společně se mezi sebou vydovádějí a na vás pak zbyde pravá ne-falšovaná burmillí láska. Toužíte-li po vzájemném vztahu a přátelství s touto kočkou, věnujte jí dostatek pozornosti. Burmilly jsou velice učenlivé a hravé. Není nic zvláštního na tom, když vám vaše burmilla začne aportovat jako pes a jako poděkování za čas s vámi strávený vám bude vrnět omotaná kolem krku tak dlouho, dokud jí to dovolíte. Burmilla má ráda své lidi, miluje děti a nebojí se ani návštěv. Většinou je vítá a prozkoumává, odkud návštěvníci přišli. Ty sebevědomější se rády předvádějí, a poté, co se otukají, neváhají předvést své dovednosti. Většinou se pak posadí do klína vyvolené osoby, anebo na místo s dobrým rozhledem, odkud pozorně sledují průběh celé návštěvy. Burmilly nejsou agresivní a nemají problém skamarádit se s jinými zvířaty. Přijímají společnost všech plemen koček a nemusí to vždy nutně být kočky. Mnoho burmill žije v harmonii i se psy. Jsou to kočky vyrovnané a něžné.

Vzhled burmill podle standardu FIFe

Celkový dojem

Elegantní kočka cizokrajního typu.

Velikost: střední.

Hlava

Tvar: Jemně zakulacená lebka se středním odstupem mezi ušima, široká v horizont-

Bellabonny Perce Neige, ES - burmilla čokoládová stříbřitá závojeová.

tální linii obočí a v čelistech, zužující se do krátkého, tupého klínu.

Nos: Z profilu jemně prohnutý. Špička nosu by měla tvořit jednu linii s bradou. Hrbol na nose je nežádoucí.

Brada: Silná.

Uši

Tvar: Středně velké až velké, široké v základně, špičky lehce zakulacené.

Umístění: Při pohledu z profilu posazené tak, že se lehce sklánějí dopředu, při pohledu z předu vnější linie ucha je pokračováním linie tváře. Tento dojem u dospě-

lých kocourů, kteří mají tváře plně vyvinuté, mizí.

Oči

Tvar: Velké, daleko od sebe a lehce šikmo posazené, lehce zaoblená horní linie oka probíhá v tupém úhlu k nosu, zatímco spodní linie je mnohem výrazněji zaoblená.

Barva: Zářivá, výrazná, s tmavým orámováním odpovídajícím barvě srsti. Všechny odstíny zelené, čistě zelené je dávana přednost. Nádech žluté barvy oka je tolerován u koťat a jedinců mladších než dva

Terinka Sweety Burms, Cz - burmilla želvovinová zlatá stínovaná.

*Umbro Sweety Burms, Cz
burmilla modrá stříbřitá stínovaná.*

*Utrillo Sweety Burms, Cz
burmilla červená stříbřitá stínovaná.*

*Ursella Sweety Burms, Cz - burmilla černá
stříbřitá stínovaná s barmským ředěním.*

a výrazná část chlupu nad ní je stříbrná, u stínované barevné variety je konec chlupu zbarven do $\frac{1}{3}$ jeho délky a u závojové do $\frac{1}{8}$. Stínovaná má tedy výraznější barevný odstín než závojová.

roky. U červených, krémových a želvovinových variet je povolena jantarová barva očí.

Tělo

Velkost: Střední velikost a délka.

Stavba: Zakulacená hrud' střední šířky, rovný hřbet.

Končetiny

Štíhlejší, s dobře vyvinutými kostmi, zadní nohy nepatrně vyšší než přední.

Tlapky: Oválné, pěkně tvarované.

Ocas

Středně dlouhý až dlouhý, středně silný v nasazení, nepatrně se zužující do zakulacené špičky.

Srst

Struktura: Krátká, hustá, s hedvábnou texturou, hladce položená k tělu, s bohatou podsadou, která srst trošku nadzvedává.

Barva: Čistá stříbřitě bílá základní barva, stínovaná nebo závojová s tippingem v uznaných varietách.

Chyby

Hlava: Slabá brada.

Oči: Nekorektní barva u dospělých jedinců.

Tělo: Příliš „cobby“ (těžké a krátké), nebo příliš orientální.

Ocas: Příliš dlouhý anebo huňatý.

Jak je to u burmill s barvami?

Přečteme-li si pozorně standard burmill, zjistíme, že je uznána pouze barevná varieta s převládajícím stříbrem. FIFe rozděluje burmilly do dvou barevných skupin. Do skupiny I. patří všechny barvy bez červené. Do skupiny II. patří červené, krémové a želvovinové burmilly. Obě skupiny připouštějí varietu stínovaná (shaded) anebo závojová (shell).

Laicky řečeno, FIFe uznává ty barevné variety u burmill, kde převládá stříbro. Podsada

Zlaté burmilly

Čas od času se ve vrzích dvou stříbrných burmill narodí i zlatá koťátka. Jak je to možné? Nejsou-li rodiče homozygotní pro stříbřitou barvu (nesou vlohu pro nestříbřitost), mohou se narodit koťata s jinou barvou. Ve vrhu se pak mohou objevit i koťátka zlatá. Platí zde opět to samé jako u stříbrných burmill, mohou být stínovaná, nebo závojová.

Ptáte-li se, jak je možné, že zlaté nejsou uznány, je to tím, že zlaté burmilly zde nebyly od samotného počátku. První čtyři rozto milá koťátka u baronky Mirandy Bickford-Smithové byla stříbrná. Prvotní cíl chovatelky tedy bylo vyšlechtit nové plemeno ve stříbrné barvě. První koťátka zdědila po perském tatínkovi dominantní gen pro stříbro. Po své barmské mamince pak dostala ko-

tátka gen nestříbrný. Jejich potomci pak následně mohli získat geny stříbro - stříbro, stříbro - nestříbro, nestříbro - nestříbro. Podle toho, který gen byl u rodičů, rodila se různá koťátka. Koluje dokonce vtipná historka o tom, jak Miranda Bickford-Smithová před posuzovatelem schovávala své zlaté burmilly. Přece si vytyčila za cíl vytvořit nové plemeno ve stříbrné barvě! Nicméně právě i tato historka potvrzuje, že zlaté burmilly se ve vrzích objevily velice záhy.

V Británii se začínající chovatelé nového plemene rozdělili do dvou skupin. Jedni byli obdivovateli a zastánci chovu zlatých a dlouhosrstých burmill (sdružili se v GCCF), a ti druzí zastávali původní cíl vytvořit krátkosrsté plemeno pouze ve stříbrné barvě (pod FIFe).

Ukázka dlouhosrsté burmilly tzv. Tiffanie, Bellabonny Prince des Neiges, ES.

V českých chovech se samozřejmě čas od času zlaté burmilly objevují. Některé chovatele dokonce zaujaly natolik, že se rozhodli věnovat pozornost jejich chovu. Jelikož FIFE zlaté burmilly doposud neuznala, nemohou bohužel získávat stejné tituly jako ty stříbrné.

Významný krok vpřed učinili čeští chovatelé zlatých burmill 5.12.2010 na Mezinárodní výstavě koček v Olomouci. Poradkyně chovu Jelena Venclíková zorganizovala termín uznávací výstavy zlatých burmill a jejich chovatelé se sešli se 14 zlatými burmillami z celé republiky. Společným předvedením se snažili poukázat na další logický krok v chovu burmill, a to k uznání zlaté barevné variety. V letošním roce bude na Generálním zasedání FIFE předložen návrh k uznání zlatých burmill, a jak všichni doufáme, od 1. ledna 2012 budou moci také zlaté burmilly získávat tituly na výstavách.

Dlouhosrsté burmilly – tiffany, tiffanie

Burmilly v sobě nesou hodně milých překvapení. Od samotného začátku hovoříme o náhodně vzniklém plemeni z perské činčily a barmské kočky. Všichni víme, že perská kočka je dlouhosrstá a odtud vede cestička k vysvětlení, proč se ve vrzích občas objevují koťátka s delší srstí. Koťátka s polodlouhou srstí se nazývají tiffany.

V Anglii a Austrálii je velice rozšířen chov dlouhosrstých burmill (Long hair burmilla). Jejich označení i způsob plemenitby se liší. Anglické dlouhosrsté burmilly označujeme jako tiffanie, a jsou to kočky s dlouhou srstí, které se rodí burmillám. Anglické tiffanie jsou předběžně uznány u GCCF od roku 1999. Jsou označovány také jako dlouhosrsté asijské kočky.

Koťátka z vrhu U Sweety Burms, Cz.

V Austrálii se dlouhosrsté burmilly kříží opět perskými kočkami, tyto se označují za australské tiffanie. Mají v sobě větší podíl perských koček, jsou klidnější a připomínají starý typ perské kočky. Toto plemeno je uznáno CWA. Vzhledem k malému genofondu CWA umožňuje křížení jak s perskými kočkami, tak i dlouhosrstými burmillami. Uznány jsou ve stříbrné a zlaté barevné varietě.

Dlouhosrsté burmilly vzbuzují na výstavách v Evropě velikou pozornost. U nás se s nimi můžete setkat opravdu ojedinele, a to v případě, že se jedná o některou z významných výstav pro burmilly. K vidění jsou na speciálních burmill. V Evropě jsou zastoupeny například ve Francii a Španělsku.

Burmilly v Česku

V současnosti je v Česku a na Slovensku zaregistrovaných celkem 16 chovatelských stanic a několik nových přibude v letošním roce. Některé chovatelské stanice se kromě chovu burmill věnují i jiným plemenům (barmským

kočkám, ruským modrým, siamským, perským kočkám, dokonce i psům). Je to jeden z důkazů, že burmilly mají neskutečně vstřícnou povahu. Plemenná kniha koček při ČSCH vydala v roce 2007 38 rodokmenů, v roce 2008 téměř 50, a 60 rodokmenů v roce 2009. Na loňská čísla si musíme počkat, budou teprve uveřejněny v informačním zpravodaji. Mohu však s jistotou předvídat ještě vyšší počet. Burmilly jsou plemeno s roustoucí oblibou a vysokým potenciálem v oblíbenosti díky svému vzhledu i povahovým vlastnostem. Důkazem toho jsou i celebrity, které vlastní burmilly. Jako příklad bych ráda uvedla známého jezdce formule 1 Ralfa Schumachera, který vlastní kočku z chovatelské stanice Bellabonny.

V roce 2009 se čeští chovatelé burmill rozhodli založit Burmilla Club. Ten funguje jako volné sdružení chovatelů a milovníků burmill. Chovatelé burmill na společný web umísťují novinky, informace ze života českých a slovenských burmill, seznam chovatelských sta-

Koťátka z vrhu U Sweety Burms, Cz.

nic i nabídku aktuálních koťat. Členem se může stát kdokoli, kdo obdivuje burmilly.

Osobní postřehy a zkušenosti s chovem

Chovu burmill se věnuji poměrně krátkou dobu, od roku 2008. Doposud se ještě jedná o malopčetné plemeno. Za tuto dobu jsem se zorientovala v určitých pravidlech, danostech, ale také prioritách, kterým věnuji vyšší pozornost. Naše chovatelská stanice Sweety Burms je menší, rodinná, naším cílem je odchovávat zdravá zvířata a naše heslo je prevence není nikdy dost. Zdraví našich zvířat je pro nás důležité, mazlí se s námi, spí s námi v posteli a jsou v kontaktu s dospělými i dětmi. Byt máme uzpůsobený k životu s kočkami. Rozhodně u nás nenajdete koženou sedačku a plno pokojových kytek. Naopak okna máme zabezpečena ochrannými sítěmi. Burmillky totiž milují koukání z okna, vyhřívání se na parapetu, pozorování ptáků a lidí za oknem. Každá kočka má své oblíbené místo. Naše kočky mají k dispozici škrábadlo až

ke stropu, plno pelíšků a dek na různých místech v bytě. Rozhodli jsme se mít jen tolik zvířat, na kolik máme dostatek času a prostředků. Každý den věnuji kočkám celé hodiny. S každou kočkou se pomazlím, vyhledám ji a hraji si s nimi s pěnovými míčky, provázky a šidítky. Večer společně ležíme v posteli, čteme anebo sledujeme filmy.

Burmilly mají unikátní specifika. Milují počítače, sledují blikající kurzor a pohyblivé obrázky. Milují také krabice, je to ta nejlepší hračka na dost dlouhou dobu, než vás přestane bavit sbírat malé kousíčky kartonu po celém pokoji. Burmilly mají skvělý smysl pro humor a zkoušejí, kolik vydržíte. Terinka, naše zlatá burmilla, schválně skáče na vysoké poličky a těsně se vyhýbá věcem, které může shodit. Nikdy nic neshodila, má to vypočítané. Velmi ji těší, když já se na ni po stodesáté zlobím. Samozřejmě, že když se vzápětí přijde pomazlit, je jí ihned odpuštěno. Arabella, naše první kočka, zase našla zálibu v tom, že si ze stolu v pokoji shazovala drobné na zem, a pak si je schovávala pod koberec. Takto se

nám peníze občas ztrácely ze stolu. Překvapení pak bylo, když jsme vytírali podlahu a nadzvedli koberec. Naše Arabelka se jen provinile podívala. Napočítala jsem třicet dva korun. Škoda, že burmilly neumějí mluvit, zajímalo by mě, za co by je chtěla utratit... Mallorská kočička Nelinka je roztomilá, zároveň mě ale zlobí tím, že spí každou noc u mé hlavy. Než si stihnu upravit polštář pod hlavou, ona už leží úplně nahoře. Ji ale přece rušit ze spaní nebudu, a tak raději spím nepohodlně.

Mezi burmillami mohou vzniknout až dojemná přátelství, přesto se svým člověkem mají potřebu sdílet dostatek času. Nechtějí být jednou z mnoha. Není ani výjimkou, že si kočky pomáhají s péčí o koťátka.

Ráda bych vyzvedla tolik opěvovanou empatickou povahu burmill. Tyto kočky jsou velice citlivé na nálady člověka a přiměřeně na ně reagují. Nedělá jim problém setrvat v klidné poloze na člověku. Začínám tedy s uplatněním burmill také ve felinoterapii, což je u tohoto plemene unikátní.

Když si zavzpomínám na to, jaký byl náš život před tím, než do něj vstoupila burmilla, mám pocit, že byl nudný a neúplný. Dnes je zábavný, plný zážitků, duševně obohacující a plný radosti. Z toho vyplývá i náš élan do budoucích let.

V současnosti očekáváme zlatý vrh burmill naší Terinky, a tak napjatě očekáváme plné uznání této barevné variety. Ztotožňujeme se s názorem, že je to další logický krok v rozvoji plemene. Zlaté burmilly mají své specifické rysy. Jsou akční, srdečné a chytré. Právě naše zlatá burmilla naučila ostatní otevírat si skříně a skákat po těch nejvyšších dostupných místech.

Dalším naším snem je věnovat se také chovu dlouhohrstých burmill s pomocí hlavního poradce chovu a zahraničních chovatelských stanic. Naše Bellabonny Perce Neige nese gen pro dlouhohrstost, její otec i bratr jsou totiž tiffanie. Samozřejmě plánujeme se nadále věnovat krásným a elegantním stříbrným burmillám. Jejich kvalitní chov je základem všech dalších pokroků v chovu burmill. Držte nám tedy palce.

text: Mgr. Tereza Turoňová,
foto: Martin Šimek a archiv autorky